

OPEN DAG ROL: Nieuwe methode tegen onbekend wortelrot

Nieuwe locatie, belangstelling als vanouds goed

Onbekend wortelrot is een vervelende kwaal in de lelieteelt. Tijdens de Open Dag van de Stichting Regionaal Onderzoek Lelie-teelt (ROL) eind augustus bracht HLB een opvallende nieuwe bestrijdingsmethode in stelling: het 'insnijden' van een nematocide met een aangepaste machine uit de aardbeienteelt. Dat maakt het mogelijk tijdens het groeiseizoen nog een wortelrotbestrijdend middel toe te dienen.

Tekst : Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

De inmiddels traditionele Open Dag van de Stichting Regionaal Onderzoek Lelie-teelt (ROL) vond dit jaar plaats op een nieuwe locatie op broodnodig vers land. Ondanks het mindere weer trokken de vele proeven behoorlijke belangstelling van geïnteresseerde leliekwekers en andere vakgenoten. Proeftuin Zwaagdijk presenteerde een 27-tal objecten 'bolontsmetting lelie', terwijl Agrifirm een groot aantal vuur- en virusschema's liet zien. Ook was er aandacht voor de onkruidbestrijding, voor de teelt op oud en nieuw lelieland en de toepassing van Afrikaantjes (tagetes). Hoewel in grootschalige praktijkproeven is bewezen dat Tagetes aaltjes bestrijdt, vormen de hoge kosten samen met de wet- en regelgeving een belemmering voor grootschalige toepassing in de lelieteelt. HLB en Proeftuin Noordbroek doen momenteel onderzoek of de groene massa in de herfst rendabel kan worden gemaakt in de co-vergisting. Bepaald spectaculair was het insnijden van nematociden met een aangepaste machine uit de aardbeienteelt, waarmee HLB voor de dag kwam.

Helaas kon wegens de natte bodem het feitelijke doorsnijden niet worden gedemonstreerd. Het idee is afkomstig van ROL-voorzitter Hans van der Heijden, HLB-onderzoeker Rolf Dol paste het snijapparaat aan voor de bollenteelt,

onder andere met een doseerunit voor het toedienen van een vloeibaar nematocide. Het apparaat maakt het mogelijk om een nematocide nog laat onder een groeiend gewas aan te brengen wanneer een aantasting van onbekend wortelrot (volgens sommige onderzoeksinzichten veroorzaakt door een combinatie van aaltjes en schimmels) geconstateerd wordt.

BEOORDELING

Het aangepaste snijapparaat doorsnijdt een bed lelies circa 4 cm onder de bol (rijnsnelheid 4-6 km/uur) en brengt daarbij tegelijk het nematocide (Vydate) aan in de wortelzone. Op het proefveld werd de methode toegepast bij twee cultivars - de slecht wortelende 'Natal' en de best wortelende 'Lake Carey' - en op twee tijdstippen: half juli en half augustus. "De eerste vraag die we willen beantwoorden is of het een veilige toepassing is, dus niet schadelijk is voor het gewas", zeggen de HLB-onderzoekers Rolf Dol en Weijnand Saathof. Visueel lijkt er geen groei-dering te hebben plaatsgevonden, ook niet bij de slecht wortelende 'Natal'. Dat verbaast de onderzoekers niet, want het doorsnijden stimuleert juist nieuwe wortelvorming. Wel staan op het recent doorsgesneden perceel de planten iets scheef. Bolopbrengst en beoordeling van de wortelopbrengst zullen een meer definitief oordeel moeten opleveren. Komend jaar wil HLB het onderzoek uitbreiden naar meerdere cultivars, grondsoorten en tijdstippen en op een perceel met zwaardere en andere aaltjesbesmetting (wortellesie-aaltje; trichodorus en paratrachodorus). HLB heeft het huidige snijapparaat geschikt gemaakt voor de proeven met de (niet toegelaten) vloeibare nematocide toediening, maar dat kan volgens Dol gemakkelijk aangepast worden voor granulaat.

De aangepaste snijmachine